

Diari portanveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

Les dretes no es conformen

En la declaració ministerial de l'actual Govern hi consta, com un dels punts principals, l'aprovació de l'Estatut de Catalunya.

La declaració ministerial ha estat aprovada gairebé per unanimitat la qual cosa equival a una aprovació explícita del nostre Estatut.

No podia ésser d'altra manera tractant-se d'unes Corts essencialment liberals com les actuals, puix que el problema de Catalunya és un problema de llibertat i tots els homes liberals deuen ajudar a solucionar-lo.

Durant els 25 anys darrers de la monarquia, Catalunya va fer provatures de tota mena. Ni els punys closos menaçadors, ni les mans esteses pidolant, aconseguiren un bri de llibertat. Ni l'abstenció ni la col·laboració portaren una escletxa de llum a les nostres tenebres. Tot quant intentaren els polítics catalans, s'estrellava davant el tron d'un rei que tenia les rels absolutistes i dins mateix de la Generalitat es vantava d'ésser l'hereu de Felip V.

Caiguda aquella monarquia que és per Catalunya com si s'hagués ensorrat la valla que privava l'adveniment de les nostres llibertats, ja es veslluma dins el règim liberal adés instaurat una claror de llibertat, el primer raig de la qual, ha d'ésser el nostre Estatut.

I serà dins del règim republicà que Catalunya assolirà un nou viu-

re, i haurem estat els catalanistes esquerrans els qui haurem guanyat aquest viure per la Pàtria, sota el comandament del gran patriota Macià.

Ja poden, doncs, les dretes, pregonar el nostre fracàs i cantar les excel·lències de llurs sistemes de govern, puix el poble, que ara és l'únic que falla en última instància, ja en coneix els resultats d'aquells sistemes i aviat podrà comprovar els fruits dels mètodes de govern de les esquerres. Aquestes faran allò que el poble creu que li és necessari: implantació d'un règim de justícia social més equitatiu i de vertadera llibertat, sota el qual tots els ciutadans podran propagar llurs idees com en els altres països civilitzats.

Que vagin cantant les dretes que no som capaços ni d'estructurar una Constitució ni d'aguantar un règim republicà puix que a l'endemà l'anarquista de Terrassa ens sorprendrà desprevinguts i implantarà el seu règim. Que vagin preguntant per l'Estatut, i volent posar dubtes sobre la seva aprovació, que quan sigui l'hora serà aprovat i implantat i mal que els pesi regit per homes d'esquerra, ja que Catalunya és essencialment liberal i rebutjarà tantes vegades com es presenti el cas, als homes de dreta perquè, repetim-ho, ja coneix massa els seus procediments.

M.

Una "reprise" d'oratoria a la Lliga

Abans d'ahir divendres, al local de la "Lliga Regionalista", va donar una conferència un tal Narcís de Carreres, sota el tema "El moviment polític vist per... ell mateix".

Possiblement el jove de Carreres, l'any passat devia trobar-se internat al carrer de Casp, estudiant retòrica. No pot ésser d'altra manera, puix que en parlar dels homes que calen al país, tan sols van acudir-se-li els noms de Ventosa i Cambó. Això demostra un desconeixement absolut de la història tèrbola d'aquests dos polítics. Que potser no ha sentit parlar mai d'un tal Perenya, seroc internacional, expulsat de diversos països, i amb el qual els líders esmen-

tats hi han sostingut relacions cordialíssimes? No sap, per ventura, el senyor de Carreres, que a Reus i la comarca estem sofrint les conseqüències d'un tecnicisme bancari, pseudo-regionalista?

Decididament cal instruir els joves de la Lliga. No comprenem com els vells de la casa no els fan algunes advertències!!

I pel que fa referència als atacs a l'Esquerra i a Macià, cal dir a aquest xicot que la seva declaració de guerra, resulta bon xic retardada, per quant nosaltres ja vàrem prendre la iniciativa de declarar-lo-hi el dia 12 d'abril. I de la victòria assolida, suposem que ja en té referències.

Crònica de París

D'actualitat

Va a començar l'hivern

La Terra, en el seu tombar incansable, s'allunya o s'acosta al Sol i li presenta l'un o l'altre dels seus pols; hi ha cops, dos a l'any, que simultàniament li ofereix ambdós pols i equilibra, d'aquesta forma, la durada del dia i de la nit en tota la redonesa del planeta.

Dins de poc, el dia 22 d'aquest mes, a les set i quaranta un minuts de la tarda, el nostre món arribarà al punt de la seva òrbita més distant de l'equador celeste. En aquest dia, és quan el Sol abasta a l'horitzó, la seva menor altura. A les nostres latituds arriba solament, a migdia, a uns 26 graus de circumferència, quan a l'estiu pot arribar àdhuc a 74. El dia més curt dura unes nou hores i quinze minuts; a l'estiu la seva durada pot ésser de catorze hores i quaranta cinc minuts.

No obstant, si hom consulta el cronògraf que marca l'hora civil, observa que els matins no són iguals que les tardes. La Terra no camina sempre amb una mateixa velocitat; heus aquí perquè l'hora solar discrepa de l'hora civil, i aquesta discrepància pot arribar a ésser de disset minuts en més o en menys. Es per aquest motiu que veiem com augmenta la durada de la tarda des de l'endemà de la Puríssima, mentre el matí va disminuint fins a la vigília de Reis.

Tampoc coincideix el periheli (distància menor del Sol) amb el primer dia d'hivern, o sigui, quan l'astre matinal relanteix en el seu punt més austral, que el vulgus coneix pels calendaris, en anunciar aquests, "Sol de Capricorn".

La Terra abastarà la seva menor distància solar, en els primers dies de gener. Aleshores ens trobarem alguns milions de quilòmetres més

prop del Sol, que a primers de juliol, que és quan més allunyats n'estem.

A l'acte que l'hivern comença per a nosaltres, comença l'estiu pels habitants de l'hemisferi austral. El Pol Sud, aquell enorme planell de milers de metres d'altura, a la qual un dia donà nom l'atrevit i entusiasta Amudsen, rebrà amb més força les carícies del Sol que mesos enrera dissipà la seva aurora.

Al primer dia d'hivern, al pol, l'astre solar abasta el punt culminant del seu aparent curs, gairebé a la mateixa altura en què es veu des d'Espanya; amb la diferència però, que el pas del Sol pels meridians del Pol Sud, pot tenir lloc en qualsevol dels punts cardinals. Astronòmicament, el Sol no passa, ni pot passar, al Sud del Pol Sud.

Al pol ocorren ara els desprendiments de gel que avancen per les mars antàrtiques com muntanyes flotants; glaciers vagabons que guaiten, gegantins, damunt les aigües tremoloses.

Cap al Sud d'Àfrica i d'Amèrica, comença l'època de les grans calors. Fauna i flora, endormiscats durant l'hivern—que aquí és estiu—, renaixen a la vida. I els homes conscients de la potència vital, però més dèbils per a conservar l'espècie, tenen energies amatòries dels versos dels poetes que estimen amb l'esperit, i no amb la carn.

A tot ésser orgànic li dona el Sol el seu diapassó de vida.

La humanitat, orgullosa i petulant, no es vol convèncer que és un instrument més del gran concert que sols a la Natura recrea.

PIGMALIÓ

París, desembre de 1931.

Marcel·lí Domingo, a Reus

Avui serà hoste de la nostra ciutat, el nou ministre d'Agricultura, Indústria i Comerç, En Marcel·lí Domingo, el qual ve a Reus a donar una conferència.

"Foment" es complau en donar-li la benvinguda i desitjar-li que la seva estada a Reus li sigui ben agradosa.